

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۳/۰۳

نویسنده: پیتر بخ
مترجم سید حسام مل

تشدید تنش در خط دیورند

منبع و تاریخ نشر: کونترپانچ/۰۲/۰۳/۲۰۲۶

در جناح شرقی ایران، دور از کشورهای خلیج فارس که اکنون در تیررس هستند، درگیری دیگری همچنان در حال گسترش است. پاکستان چیزی را که اکنون «جنگ آشکار» با مقامات طالبان افغانستان می نامد، اعلام کرده و کابل، قندهار و ولایات شرقی افغانستان را مورد حمله قرار داده است. اتفاقاً، خط دیورند بین آنها هرگز فقط یک سرحد نبود.

این یک حرکت متکبرانه امپراتوری بود. یک خط کش مستقیم که در سال ۱۸۹۳ روی یک نقشه برجسته کشیده شده بود، کوههایی به رنگ خاکستر و مس اکسید شده را از میان دره های رودخانه ای که هر بهار برای چند هفته به زیباترین و خواب آورترین سبزه ها تبدیل می شوند، برش می دهد - واقعاً - از میان قبایل و مسیرهای تجاری قدیمی تر از کشورهای که اکنون سعی در پیشی گرفتن از آنها دارند - و بدتر - در سراسر آن.

این بخش دیدنی از جهان است. بسیار زیبا برای بی رحمی انسان نسبت به انسان. در زمستان، باد قبل از اینکه برف مانند یک لحاف سفید سرد پهن شود، پشته ها را تمیز می کند. در تابستان، گرد و غبار در پوشش های کهربایی بالا می رود. با این حال، سکوت همیشه کوتاه است. یاد می آید که در حالی که مهمات در پس زمینه به صدا در می آید، در مورد دوازده گونه چکاوک به من گفته شد.

کابل هرگز رسماً این خط را به عنوان سرحد بین المللی به رسمیت نشناخته است. اسلام آباد با آن به عنوان یک واقعیت قطعی رفتار می کند. این بحث مدت ها قبل از دولت های قبلی که اکنون آتش توپخانه را رد و بدل می کنند، وجود داشته است. حامد کرزی، رئیس جمهور افغانستان، زمانی که من چهار سفر بعدی به آنجا داشتم، زمانی اعلام کرد که افغانستان "هرگز" این مرز را به عنوان یک مرز مشروع نخواهد پذیرفت. در همین حال، پاکستان سال ها را صرف حصارکشی و تقویت آن کرده است - سیم خاردار را در امتداد قلعه های تیز کشیده، گاهی اوقات در شیل لیتیوم منفجر کرده و هزاران سرباز مرزی را در قلعه های تپه های تنها از کیسه های شن و آهن موجدار مستقر کرده است.

من ممکن است در اوایل دهه ۱۹۸۰ به عنوان تنها غربی با گروه کوچکی از مجاهدین عبدالحق به طور قاچاقی از خط دیورند عبور کرده باشم، اما از مردمی که در این منطقه زندگی می کردند، شگفت زده بودم. حتی در آن زمان هم بیشتر از اینکه احساس عبور از مرز را داشته باشم، احساس می کردم که بین دو قطعیت رقیب قدم گذاشته ام. اکنون مقامات طالبان در کابل علیه مواضع پاکستان در امتداد همان مرز تلافی می کنند و اقدامات خود را پاسخی به حملات هوایی و توپخانه ای مداوم توصیف می کنند. افغانستان، اسلام آباد را به تحریکات مکرر متهم می کند. وزارت اطلاعات پاکستان پاسخ می دهد که نیروهایش در حال پاسخ به آتش سوزی های مرزی در خیبر پختونخوا هستند. مانند همیشه، هر دو طرف خود را دفاعی، بی میل و مجبور می دانند.

عملیات هوایی اخیر پاکستان آنچه را که اسلام آباد زیرساخت های شبه نظامیان در داخل افغانستان می نامید، هدف قرار داد. مقامات سازمان ملل متحد از افزایش تلفات غیرنظامیان، از جمله کودکان، در ولایات شرقی خبر می دهند. محوطه ها مرتباً آسیب می بینند. خانواده ها به سمت تورخم و چمن فراری می کنند و مطمئن نیستند که حمله بعدی به کجا ممکن است اصابت کند.

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکی په خیر و لولی

مقامات افغان می‌گویند بسیاری از غیرنظامیان در میان کشته‌شدگان هستند. گزارش شده است که خانه‌ها، یک مسجد و یک مدرسه قبلاً مورد اصابت قرار گرفته‌اند. سازمان‌های حقوق بشر، از جمله ناظر سازمان حقوق بشر ملل متحد، خواستار تحقیقات شفاف در مورد حملات مرزی در گذشته اخیر شده‌اند و - به طور دقیق - هشدار داده‌اند که چگونه قدرت هوایی به طور مرگباری در دره‌های تنگ که محوطه‌ها در امتداد کانال‌های آبیاری قرار دارند و کودکان با معصومیت آشکار در غروب بین حیاطها حرکت می‌کنند، طنین‌انداز می‌شود.

در حقیقت، تأیید مستقل کمیاب است. در حالی که توجه‌ها همچنان بر جنگ غیرقانونی در خاورمیانه متمرکز است، دسترسی به این گذرگاه‌های مرتفع و دره‌های تا خورده همچنان محدود است. مقامات افغان ادعا می‌کنند که بین ۱۵ تا ۱۷ مراکز سرحدی پاکستان را تصرف کرده‌اند. اسلام‌آباد چنین تلفاتی را انکار می‌کند. ارقام تلفات - که برخی از آنها به صدها نفر می‌رسد - اکنون آزادانه منتشر می‌شود، اما هیچ کدام به طور مستقل تأیید نشده‌اند. همانطور که قبلاً گفته شد، مقامات پاکستانی اکنون آشکارا از جنگ صحبت می‌کنند. مقامات افغان این اصطلاح را رد می‌کنند، هرچند شدت آن را نه. حتی شمارش کشته‌شدگان نیز مانند زمین مورد مناقشه است.

واحدهای پاکستانی به طور طبیعی انواع G3 و M4 را با پشتیبانی هوانا و توپخانه، که حتی در حالت استتار نیز به طرز چشمگیری در دامنه‌های پنهان حمله‌ها استفاده می‌کنند، به کار می‌گیرند. در آن سوی خط، نیروهای مرزی طالبان نمای نامنظم‌تری از خود نشان می‌دهند - استتار یا شلوار کمیز زیر واسکت‌های تاکتیکی، تفنگ‌های آمریکایی که روی شانه‌ها آویزان هستند، و هاموی‌های بازسازی شده‌ای که در سال ۲۰۲۱ به جا مانده‌اند. آنها می‌گویند که پرچم‌های طالبان اکنون پوسته‌های تلافی را که پنج سال پیش وجود نداشتند، مشخص می‌کنند. به عبارت دیگر، آنچه زمانی سرحد شورشیان بود، به طور فزاینده‌ای به یک خط مقدم متعارف شباهت دارد.

در باجور، نزدیک سرحد افغانستان، طبق گزارش‌ها، یک بمب‌گذاری انتحاری با خودرو و حمله مسلحانه چندین پرسنل امنیتی پاکستانی و یک کودک را کشته است. اسلام‌آباد تحریک طالبان پاکستان (TTP) را که از طالبان افغانستان متمایز اما از نظر ایدئولوژیکی با آنها همسو است و مدت‌هاست متهم به عملیات از خاک افغانستان است، مقصر دانست. همین ادعای وجود پناهگاه - که در کابل انکار می‌شود و در اسلام‌آباد تکرار می‌شود - است که یک خط استعماری مورد مناقشه را به سکویی برای قدرت هوایی تبدیل کرده است. کلمه «پناهگاه» در هر بیانیه‌ای وجود دارد. همانطور که زمانی حضور اسامه بن لادن در افغانستان و بعداً در پاکستان را توضیح می‌داد. مقامات پاکستانی، که برخی مستعد دخالت دادن هستند، استدلال می‌کنند که ستیز مجویی فرامرزی چاره‌ای برای آنها باقی نمی‌گذارد. مقامات افغان در پاسخ می‌گویند که حملات پاکستان، حاکمیت رانقض می‌کند و منطقه‌ای را که از قبل شکننده است، ملتهب می‌سازد.

برای تاجران دو طرف، بسته شدن مرز امری انتزاعی نیست. این خط یک شریان است. وقتی قطع شود، معیشت از بین می‌رود. کامیون‌ها مطمئناً کیلومترها در خاک معطل خواهند ماند. اینجا جایی بود که نیروهای غربی زمانی به طالبان پول می‌دادند تا از کاروان‌های سوخت که برای مبارزه با طالبان در نظر گرفته شده بودند، محافظت کنند. در یوران روی اجاق‌های کوچک زیر تریلرها جای دم می‌کنند و منتظر تصمیماتی هستند که در دوردست گرفته می‌شود. این بسته شدن سرحدات چیزی بیش از ایجاد دردسر برای آنها خواهد بود. آنها زنجیره‌های تأمین را که تا آسیای میانه امتداد دارند، تکان می‌دهند و دیپلماسی از قبل شکننده را تحت فشار قرار می‌دهند.

حتی گزارش‌ها نیز ردیابی ژئوپلیتیکی دارند. برای مثال، گزارش‌های اولیه از نبردهای سنگین در خیبر پختونخوا از طریق رسانه‌های کردی مانند روداو منتشر شد، که یادآور چگونگی انتشار روایت‌های درگیری در حال حاضر دور از زمینی است که توصیف می‌کنند.

با این حال، آنچه روشن است، سرعت آن است. حملات هوایی، تبادل توپخانه، پست‌های ادعا شده و رد شده، غیرنظامیانی که در نبردهای شتاب زده گرفتار شده‌اند. آنچه هنوز نامشخص است، پایان آن است. خط دیورند شاهد عقب نشینی امپراتوری‌ها و ظهور و سقوط شورش‌ها بوده است. این خط حصارکشی، مین‌گذاری، گشت‌زنی و از ماهواره‌هایی که در ابتدا فکر می‌کنید ستاره‌های دنباله‌دار هستند، عکس گرفته شده است. هرگز آشتی برقرار نشده است.

سال‌هاست که مرز در جوش و خروش بوده است - پرتنش، نمایشی، محصور در دستور زبان عجیب و غریب درگیری و انکار. این دستور زبان اکنون شکسته به نظر می‌رسد. قدرت هوایی واقعی بر فراز مراکز استان‌ها؟ دول‌های توپخانه ای گسترده در ارتفاعات مستحکم؟ زبان رسمی که جنگ را القا می‌کند؟ مرز به وضوح از اصطکاک به رویارویی تغییر کرده است.

در گذشته‌های مرتفع که پاکستان پایان می‌یابد و افغانستان آغاز می‌شود - یا نه - خط امپراتوری قدیمی بار دیگر با سلاح‌های سنگین‌تر، در چشم‌اندازی چنان خشن و زیبا که تقریباً نسبت به مردانی که در آن سوی آن می‌جنگند بی تفاوت به نظر می‌رسد، مورد مناقشه قرار می‌گیرد.

تشدید درگیری‌های افغانستان و پاکستان و حملات آمریکا و اسرائیل به ایران، درام‌های جداگانه‌ای نیستند، بلکه فشارهایی در همسایگی یکدیگر در همان جغرافیای سیاسی هستند. تظاهرکنندگان پاکستانی از سازمان‌های شیعه در

کراچی در آخر هفته موانع را شکستند و وارد محوطه کنسولگری ایالات متحده شدند و به حملات هوایی اخیر آمریکا و اسرائیل به ایران که منجر به کشته شدن آیت‌الله علی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب، شد، اعتراض کردند. حمایت واشنگتن از پاکستان و رویارویی آن با تهران ممکن است از نظر تاکتیکی متمایز باشد، اما هر اقدام مطمئناً تنش را در سراسر منطقه افزایش می‌دهد.

د پانوی شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ